

Fremtidig profil for Varde Kommunale Ungdomsskole

1.0 Arbejdet med den fremtidige profil

I forslaget til den fremtidige profil for Varde Kommunale Ungdomsskole har det været et grundlag at udvikle Ungdomsskolens organisation og aktiviteter i forhold til følgende områder:

- Implementering af folkeskolereformen
- Udvikling af spændende ungdomsmiljøer og sammenhæng til ungdomsuddannelse
- Integrere social kontekst og arbejdsmarked
- Fremme af trivsel og inklusion
- Aktivitetsudvikling i relation til befolkningsudviklingen.

Det er en grundlæggende præmis, at Varde Kommunale Ungdomsskole udvikler aktiviteter inden for sit lovgrundlag som understøtter alle indsatsområder i Børne- og ungepolitikken i Varde Kommune og fremmer trivsel, læring og chancelighed inden for de enkelte 7 områder i Børne- og ungepolitikken i Varde Kommune:

- Medbestemmelse og medansvar
- Udfordrende læringsmiljøer
- Tidlig indsats
- Sundhed og trivsel
- Helhed og overgange
- Sammenhæng med det omgivende samfund
- Bæredygtighed og globalisering

Herudover har Varde Kommunes vision "Vi i naturen" indgået i arbejdsgrundlaget.

2.0 Profilarbejdets indhold

Arbejdet med den fremtidige profil for Varde Kommunale Ungdomsskole har sigtet mod at afdække fagligt-pædagogiske og organisatoriske udviklingsmuligheder for Varde Kommunale Ungdomsskole og SSP i forhold til kommissoriets målområder fokuseret på følgende forhold:

2.1: Bekendtgørelsen for ungdomsskoler

Bekendtgørelsen giver Varde Kommunale Ungdomsskole vidtstrakte muligheder for at udvikle og gennemføre aktiviteter med tæt tilknytning til folkeskolen og med tæt tilknytning til unges fritidsliv. Det betyder at Varde Kommunale Ungdomsskole har gode muligheder for at være brobygger inden for skolegangen og inden for elevens individuelle liv uden for skolen. Det giver oplagte muligheder for såvel at styrke den faglige progression i skolen som at udvikle den unges forudsætninger for at indgå i sociale og positive fællesskaber uden for skolen.

Bekendtgørelsen indeholder følgende hovedområder:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=162472>. Bekendtgørelsen lægger vægt på, at Ungdomsskolen medvirker til såvel at udvikle kundskaber som almen demokratisk dannelse for aldersgruppen 14-18 år. Bekendtgørelsen foreskriver, at Ungdomsskolen indgår samarbejde med

kommunens folkeskoler om opfyldelse af såvel Ungdomsskolens mål som folkeskolens mål. Bekendtgørelsen om ungdomsskoletilbud omfatter følgende aktiviteter:

- Almen undervisning
- Prøveforberedende undervisning
- Specialundervisning
- Undervisning for unge indvandrere/flygtninge
- Heltidsundervisning
- Andre aktiviteter ifølge af kommunens ungdomspolitik
- Danskundervisning for ny ankomne udlændinge mellem 16-18 årige
- Undervisning i folkeskolens fag 7.-10. klassetrin, herunder brobygning, heltidsundervisning og prøveafholdelse
- Klub og anden fritidsvirksomhed
- Færdselslære og undervisning i knallertkørsel

2.2: Elevudviklingen i Varde Kommune

Elevudviklingen i Varde Kommune vil over de næste år udvise et tydeligt samlet fald - faldende med forskellig vægt i de enkelte lokalområder. Det vil stille Varde Kommunale Ungdomsskole en udfordring i forhold til bredde og dækningsgrad i de tilbudte aktiviteter. Udvalget for Børn og Undervisning har med virkning fra skoleåret 2015/2016 besluttet, at 7. klassetrin tilbydes adgang til ungdomsklubberne. Ungdomsskolens bestyrelse har som opfølgning herpå truffet beslutning om, at 7. klassetrin hermed også tilbydes deltagelse i Ungdomsskolens øvrige aktiviteter, hvilket 7. klasserne i nogen udstrækning har været tilbudt i skoleåret 2013/2014 og 2014/2015. Målgruppen for Ungdomsskolens samlede aktiviteter vurderes således for de kommende skoleår statistisk at være større end for nuværende. Dette stiller krav til aktivitetsudbud og pædagogik, hvor der inden for målgruppen vil være store forskelligheder i interesser, modenhed og aktivitetsbehov.

Elevudviklingen vurderes herudover at fremstå med flere og mere differentierede elevbehov, særligt med tilknytning til indsatser for unge, som måtte fremstå med forhøjet risiko for ikke at blive uddannelsesparate, ikke at blive optaget på ungdomsuddannelse eller ikke at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse - eller unge, som af personlige eller sociale årsager er i risiko for marginalisering.

Den tværgående ungearbejdsgruppe i Varde Kommune har i samarbejde med Marselisborg Gruppen 2014 afgrænset efterstående grupper, som unge med behov for særlig både forebyggende og opfølgende social og uddannelsesmæssig indsats:

- Psykisk sårbare unge med sociale og uddannelsesmæssige udfordringer
- Socialt udsatte med en resourcesvag og svagt struktureret baggrund
- Zappere med vanskeligheder i at udvise stabilitet i aktivitetsdeltagelse
- Fagligt svage unge med muligheder for optagelse på ordinær ungdomsuddannelse
- Fagligt svage med udsigt til praktisk arbejde og AMU kvalifikation
- Uddannelsesnægttere med her og nu livsstil
- Adfærdsvanskelige med behov for social og følelsesmæssig udvikling
- Unge mødre
- Misbrugere og kriminalitetstruede

Det vurderes, at de foranstående grupper har behov for styrkede tiltag, hvor Ungdomsskolens idégrundlag og pædagogik i samarbejde med andre partnere fremstår oplagt til at fremme denne gruppes alsidige udvikling og fremtidige mulighed for stabil tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked.

2.3: Skolereformen af 2014

Skolereformen lægger vægt på faglig progression, den åbne skole og overgangen til ungdomsuddannelser. Der er her oplagte muligheder for Ungdomsskolen til at udvikle tilbud som fremmer elevens faglige progression både i forhold til elever med behov for faglig/personlig støtte og elever med særlige forudsætninger. Der er yderligere muligheder for at etablere erhvervskontakter, foreningskontakter eller særlige oplevelsesprodukter i tilknytning til den åbne skole. Der er desuden muligheder for at tilbyde aktiviteter med fokus på faglige og personlige aktiviteter, som styrker den unges uddannelsesparathed i forhold til de udfordringer som stilles fagligt og personligt i ungdomsuddannelser. Særligt det personlighedsudviklende område udgør et indsatsområde. Herudover vil en styrket medvirken i udvikling af lokale valgfag - evt. som samarbejde med flere skoler - være et fremtidigt indsatsområde.

2.4: Erhvervsskolereformen 2015

Erhvervsskolereformen stiller højere krav til optagelse på en erhvervsuddannelse. Der består et indsatsområde i samarbejde med folkeskoler og erhvervsskoler omkring udvikling af faglighed, personlighed, samarbejds mønstre for den elevgruppe som ikke vurderes klart uddannelsesparat fra 8. klasse. Området rummer herudover muligheder for udvikling af camps med særligt indhold, crashkurser (intensive og differentieret tilrettelagte kurser), feriekurser til forberedelse for deltagelse i optagelsesprøverne på erhvervsskoler.

2.5: Sociale indsatsområder i Varde Kommune og for udvikling af gode ungdomsmiljøer

Gennem SSP-indsatsen og udvalget af aktiviteter har Ungdomsskolen oplagte muligheder for i samarbejde med skoler, familieafdelingen og UU at give tilbud om individuelle eller fælles muligheder for tilknytning til erhvervsaktiviteter eller meningsfulde fritidsaktiviteter. Der er oplagte muligheder for at samarbejde med skolerne, særligt i forbindelse med Ungdomsskolens udstrakte netværk til erhverv og foreninger.

2.6: Pædagogisk form og tilgang

Det er Ungdomsskolens pædagogiske virkelighed, at de enkelte aktiviteter stiller krav om skiftende afholdelsesformer og skiftende/forskellige pædagogiske tilgange. Ungdomsskolens aktiviteter hviler på frivillighed, motivation, inklusion og relationskompetence.

Stort set alle unge i målgruppen indgår i Ungdomsskolens aktiviteter, således at aktivitetsudbuddet indeholder almene og specifikt målrettede aktiviteter. Aktivitetsudbuddet sker på baggrund af inklusionsforståelsen i Varde Kommune.

3.0 Varde Kommunale Ungdomsskoles fremtidige organisation

Ungdomsskolen drives på baggrund af kommunens plan for ungdomsskolevirksomhed, hvori indgår angivelse af lederstillinger og antal ungdomsskolebestyrelser. Ungdomsskolen kan have selvstændig leder og bestyrelse eller have fælles leder og fælles bestyrelse med en folkeskole.

Varde Kommunale Ungdomsskole er i dag en selvstændig Ungdomsskole, som ledes af en ungdomsskoleinspektør og en ungdomsskolebestyrelse. Udover ungdomsskolevirksomhed er der tilknyttet ansvar for SSP-arbejdet (3 SSP medarbejdere). Varde Kommunale Ungdomsskole har en ledelsesstruktur, som tager udgangspunkt i 3 lokalområder med i alt 3,33 ledelsesårsværk.

Af Ungdomsskolens program 2015-2016 fremgår det, at der er en høj andel af kurser, som gentages år for år med nogenlunde faste lærere. Denne programform er mindre ressourcekrævende. Ungdomsskolen oplyser, at der herudover er pågået en aktiv indsats for etablering af partnerskaber til folkeskolerne og at der løbende iværksættes aktiviteter efter behov.

Ungdomsskolen har en grundlæggende mission i at gennemføre aktiviteter inden for sit lovgrundlag, som fremmer unges motivation og forudsætninger for uddannelse og forpligtende deltagelse i samfundets almindelige fællesskaber.

Der stilles følgende generelle krav til ledelsen i Ungdomsskolen:

- krav om et stort fagligt og relationsbaseret netværk til alle interessenter omkring unge
- krav om udvikling af aktiviteter i forhold til særlige ungeindsatser
- krav om at hente økonomiske midler udover det ordinære årsbudget
- krav om en projektbaseret arbejdsform i forhold til skiftende partnere og skiftende indsatsområder
- krav til ledelsesmæssig økonomisk prioritering inden for budgettet i forhold til udviklingen af målgrupper med behov for særlig indsats, jvnfør pkt. 2.2.

Fremtidige organisatoriske forandringer m.v. har været drøftet i arbejdsgruppen. Da det er besluttet, at der i 2016 skal være strukturdrøftelser på det samlede børne- og ungeområde er det Børn og Lærings vurdering, at Ungdomsskolen naturlig vil indgå heri.

4.0 Nuværende aktiviteter i Varde Kommunale Ungdomsskole

For nuværende tilbyder Varde Kommunale Ungdomsskole aktiviteter inden for nedenstående hovedområder. Det fuldstændige program kan ses på skolens hjemmeside. Det vil forsat være vigtigt, at Varde Kommunale Ungdomsskole udbyder de aktiviteter, som har et tilstrækkeligt deltagergrundlag med de ændringer, som deltagergruppen eller virkeligheden måtte stille krav om. Den fremtidige profil ses således med udgangspunkt i den nu eksisterende virkelighed.

Undervisningsaktiviteterne udbydes i samarbejde med kommunens skoler i de enkelte lokalområder og omfatter en lang række tilbud af kortere eller længere varighed. Udbuddet kan sammenfattes i efterstående hovedgruppe, som bl.a. omfatter:

4.1: Almen/faglig undervisning: idræt, drama, hjemkundskab, IT, medier, motor, fysik/kemi, styling, jagt og friluftsliv, knallertkørekort, traktorkørekort, førstehjælp, håndværksfag, sprog, sundhed og trivsel, turbokurser, demokratisk dannelse/samarbejde

4.2: Explorer/action: Blå mandag, outdoor rappelling, explorer

4.3: Teambuilding: 10iCampus, explorer

4.4: Studierejser: Paris, London

4.5: Specialundervisning: Lektiehjælp for særlige grupper, prøveforberedelse, læse/stavekursus, livsstilsundervisning

4.6: Samarbejde om valgfag i folkeskolen: Ungdomsskolen leverer delydelser til en række valgfag i folkeskolerne i Varde Kommune (Partnerskabsaftaler)

4.7: Arbejdsdusørordning

4.8: Undervisning i samarbejde med Produktionsskolen Vest: Ungdomsskolen forestår prøveforberedende i dansk, engelsk og matematik

4.9: Events:

Beach Party, 2 gange årligt http://www.ungvarde.dk/beach_party/

Blå mandag, Lang lørdag

4.10: SSP aktiviteter: Forebyggende opsøgende arbejde i skoler, klasser og på gader

5.0 Fokusindsatsområder, set i relation til Børn- og Ungepolitikken og Varde Kommunes vision

Efterstående repræsenterer en idéramme i forhold til de enkelte områder i Børn- og Ungepolitikken og visionen:

5.1: Medbestemmelse og ansvar

- Elevrådskurser
- Demokratikurser
- Elevinddragelse i skolernes og Ungdomsskolens produktudvikling
- Netværkskurser
- Ansvar og pligter i det demokratiske fælleskab

5.2: Udfordrende læringsmiljøer

- Aktiviteter til fremme af skolemæssige præstationer fagligt, socialt og personligt
- Fag, som er indeholdt i folkeskoleloven
- Turbokurser i dansk, matematik og engelsk
- Lokale valgfag, centrale valgfag
- Særligt understøttende tilbud
- Udvidelse af den faglige ramme i folkeskolen, f.eks. erhverv eller explorer
- Personlighedsudviklende aktiviteter
- Aktiviteter for unge med særlige behov, psykisk/fysisk handicap, udviklingsforstyrrelser, elever med specialpædagogiske behov
- ”Vi i naturen”, indeholdende teambuilding, explorer, naturen som sparringspartner, værn om naturen, økologi og ressourcebevidsthed, miljøteknologi og iværksætteri
- Aktiviteter inden for kreative miljøer, kunst, kultur og musik f.eks.: drama, billedkunst, musik, dans, mediedesign

5.3: Tidlig indsats

- Integrationsfremmende aktiviteter
- Kulturelle og sociale netværk
- Kulturforståelse
- Erhvervsforberedende og erhvervsfremmende aktiviteter
- Iværksætteri herunder særlige etniske/ integrationsfremmende aktiviteter
- Brobygning til uddannelse og erhverv
- Styrket SSP

5.4: Sundhed og trivsel

- Aktiviteter inden for selvværds- og personlighedsudvikling
- Aktiviteter rettet mod drop-out truede
- Alternative aktiviteter i forhold til unge med særlige skolevanskeligheder
- Idrætsaktiviteter, hvor der ikke er klubber
- Back-up aktiviteter for særlige indsatser i skolen
- Sundhed i ungdomsklubberne
- Aktiviteter til fremme af sund livsstil

5.5: Helhed og overgange

- Understøttende aktiviteter for udvikling af uddannelsesparathed
- Understøttende aktiviteter for udvikling af ungdomsuddannelsesinstitutionsduelighed
- Feriekurser

5.6: Sammenhæng til det omgivende samfund

- Fremme af erhvervsrelaterede indsatser for unge med behov for praktisk læring/dannelse

5.7: Bæredygtighed og globalisering

- Internationale aktiviteter
- Sommerungdomsskole med international deltagelse
- Medvirken ved udveksling

6.0 Ungdomsklubber

I Ungdomsskolens aktiviteter indgår ungdomsklubber, fordelt på lokalområderne i kommunen
http://www.ungvarde.dk/fileadmin/groups/363/Pdf/Klubber/Klubber_-_Kort_oversigt_-_040413.pdf

Ungdomsklubber: Agerbæk, Nr. Nebel, Ansager, Tistrup, Næsbjerg, Ølgod, Varde Ungdomsklub, Specialklubben i Varde og Krumtappen Varde: <http://www.ungvarde.dk/krumtap/>

Ungdomsklubber oprettes på overbygningsskoler som en ungdomsskoleaktivitet. Der oprettes en fælles ungdomsklub for skolerne i Varde by. Samuelsgårdens ungdomsklub i Oksbøl fortsætter som en aktivitet under Blåvandshuk Skole. Ungdomsklubber finansieres gennem et grundbeløb og et aktivitetsbestemt taxameter, men Samuelsgården har særlig økonomi.

Arbejdet i ungdomsklubber vil i den fremtidige profil kunne medvirke til at fremme de enkelte indsatsområder i Børn- og Ungepolitikken i Varde Kommune. Der gives ikke strukturelle forslag, da skoleåret 2015/2016 allerede er en nyordning

7.0 Andre aktiviteter

Ungdomsskolen varetager herudover en række andre aktiviteter f.eks. i samarbejde med Ungerådet, Lærdansk, UU Varde, Beredskabsforbundet. Det er aktiviteter under projektnavne som strandrensning, friluftaktiviteter, indvandrepiger, musik mv. Gearkassen, Rene Boulevarder, Blok 22, BIG Time, Musical projekt.

Disse aktiviteter kan i den fremtidige profil udvikles i forhold til de aktuelle behov, som måtte fremstå i målgrupperne.

8.0 SSP: <http://www.ssp-varde.dk/>

SSP-ungekonsulenterne arbejder for at sikre, at alle unge i Varde Kommune får støtte til at holde sig fri af misbrug, kriminalitet og risiko for social udgrænsning. SSP samarbejder med skoler, sociale tilbud, myndigheder og lokale netværk.

SSP indgår i den fremtidige profil med sine hidtidige opgaver og med særlig sigte mod at knytte an til Ungdomsskolens øvrige produktudvikling og særlige sociale og ungdomsmiljørelaterede indsatsområder.

9.0 Produktudvikling i konteksten af ”Chancelighed”

Arbejdsgruppen har gennemgået konceptet for ungdomsskoler i en række andre kommuner. Der er en række kommuner, hvor Ungdomsskolen gennem partnerskaber til folkeskolen udbyder særlige klassetilbud på 8. klasses, 9. klasses eller 10.klasses niveau. Særlige ungdomsskoletilbud, hvor hele undervisningen pågår uden for den almindelige klasse, vurderer arbejdsgruppen i konflikt med det almene sigte i Ungdomsskolen og vurderes ikke at fremme en elevs deltagelse i det almindelige fælleskab. En sammenligning med Esbjerg Kommune peger i retning af, at Varde Kommunale Ungdomsskole er velfunderet i lokalområdet (taloplysning/Varde Kommunale Ungdomsskole).

Udviklingen i elevgruppen 7.-10. klasse i Varde Kommune peger i retning af, at der er behov for særlig indsats i forhold til elevgruppen, som er i risiko for at blive ekskluderet i den almindelige klasse eller i risiko for at blive marginaliseret i forhold til almindelige ungdomsmiljøer og fremtidig uddannelse.

I denne særlige indsats vil Ungdomsskolen i samarbejde med andre partnere kunne fremme chanceligheden blandt unge i Varde Kommune.

Der peges på efterstående muligheder:

1. Særlige forløb i folkeskolen for elever, som ikke er specialundervisningselever, men som dog alligevel har behov som svært kan opfyldes i den almindelige klasse – spændende fra læse/stave vanskeligheder, autisme, psykisk sårbar, fagligt svage, socialt udsatte, praktisk anlagte elever. Disse skal fortsat grundlæggende inkluderes og samtidigt fremmes med de tilbud, som netop retter sig mod deres specifikke problemstilling.
2. Særlige forløb for valgfag i folkeskolen, som et mindre vidtgående tilbud end pkt. 1, evt. i samarbejde med andre organisationer f.eks. talentspejder eller erhvervsskole.
3. Særlige forløb i samarbejde med erhvervsskoler, jobcenter for ikke uddannelsesparate elever, elever som ikke er blevet optaget på ungdomsuddannelse, drop-outs – som alle har afsluttet 10. klasse med tydelig tematisering af mål i undervisningen.
4. Sommerkurser med fagligt eller personlighedsudviklende indhold – spændende fra styrkelse af faglige kompetencer, personlighedsudvikling, forberedelse til optagelsesprøver, jobtræning, misbrugsforebyggelse, kriminalitetsforebyggelse, særlige sommerprojekter eller diverse turbokurser.
5. Indtægtsdækket virksomhed i forhold til sociale indsatsområder (projekter inden for Børn og Forebyggelses områder skal altid indeholde ”aktiviteter” – som kan være undervisning og personlighedsudviklende aktiviteter inden for ungdomsskolens ideologi).
6. Indtægtsdækket virksomhed i forhold til Undervisningsministeriets indsatsområder f.eks. FOU.
7. Indtægtsdækket videnscenter inden for lokal ungdomskultur.
8. Udarbejdelse af et katalog og et servicetilbud, hvor skolerne kan booke aktiviteter inden for den åbne skole.
9. Udarbejdelse af et undervisningskoncept med deltagelse af erhvervslivet i faget ”Job og Uddannelse”, som skolerne kan booke.

Arbejdsgruppen har i særlig grad drøftet Ungdomsskolens muligheder for i samarbejde med Varde STU Center, Jobcentret samt Børn og Forebyggelse at udvikle STU forløb med meget høj vægtning af praktikandel med henblik på at udvikle arbejdskompetencer i et autentisk arbejdspladsmiljø. Denne mulighed kunne bestå i:

10. Samarbejde om koncept for udvikling af arbejdspladskompetencer i arbejdspladsmiljøer for målgruppen af unge, som ikke har udsigt til optagelse på en almindelig ungdomsuddannelse.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at det er ungdomsskolens produktudvikling og samarbejde med relevante partnere som udgør det centrale fokusområde for effekten af fremtidens Ungdomsskole i Varde Kommune.

Det vil for den fremtidige profil af Ungdomsskolen være grundlæggende, at Ungdomsskolen økonomisk og markedsføringsmæssigt fokuserer på at fremme chanceligheden blandt unge, således at også unge fra ressourcetsvage miljøer motiveres for Ungdomsskolens aktiviteter. Derfor må Ungdomsskolen inden for eget budget prioritere økonomiske midler til aktiviteter for unge fra ressourcetsvage miljøer, som i dag i mindre omfang benytter Ungdomsskolen eller som i mindre grad motiveres gennem Ungdomsskolens almindelige markedsføring.

Det vil i denne sammenhæng være vigtigt, at Ungdomsskolen sammen med Børn og Forebyggelse, Børn, Sundhed og Trivsel samt UU sætter sig effektmål for uddannelsesmæssig og socialindsats i forlængelse af kursus- og aktivitetstilbuddet. Der hersker ingen tvivl om, at de unge som i dag deltager i Ungdomsskolens aktiviteter profiterer heraf, men der foreligger dog ikke en egentlig effektmåling af indsatsen i forhold til de grupper, hvor der er behov for særligt forebyggende indsats.

10.0 Styrket tværgående indsats for uddannelsesparathed og social indsats

For den fremtidige produktudvikling i Varde Kommunale Ungdomsskole foreslås det, at der etableres et forum bestående af skoler, Skoleafdelingen, UU, Familieafdelingen og arbejdsmarkedets parter, som samarbejder med Ungdomsskolen om produktudvikling inden for områderne uddannelsesparathed og social indsats.